

Производство на плодове в България – реколта’2021

Площите с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения в земеделските стопанства през 2021 година заемат 65.5 хил. хектара. Реколтирани са 45.1 хил. хектара. Произведената продукция от плодове е 226.1 хил. тона.

През 2021 година площите с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения са 65 497 ха - с 1% повече от предходната година. Наблюдава се увеличение на реколтираните площи с 9% спрямо реколта’2020. Поради климатични и други причини около 11% от плододаващите площи с овощни видове не са реколтирани. Най-голям дял от реколтираните площи заемат черешите – 24%, следват сливите и джанките – 21%.

Площите с млади, невстъпилите в плододаване, овощни насаждения са 10.9 хил. ха. Най-голям относителен дял от младите насаждения заемат орехите – 46%, следвани от сливите и джанките – 16%.

От новосъздадените насаждения през стопанската 2020/2021 година 51% са от костилковидове, 36% са черупковидове, а семковите и други видове заемат 13%. От костилковите видове най-голям е дялът на сливите и джанките с 44%, следвани от черешите с 31%. От черупковите видове най-голям е дялът на орехите със 71% и на лешниците с 20%.

През 2021 г. са произведени 226 118 тона плодове, което е с 12% повече в сравнение с 2020 г. Водещо място в производството на плодове заема Югоизточният район с 26% и Южният централен район с 23%.

Таблица 1. Площи, производство и средни добиви на овощни, черупкови и ягодоплодни видове – реколта’2021

Овощни видове	Общо площи* (хектари)	Млади невстъпили в плододаване (хектари)	Реколтирани площи (хектари)	Производство (тонове)	Средни добиви (кг/хектар)
Ябълки	4 435	251	3 778	44 030	11 654
Круши	725	98	545	3 038	5 574
Праскови и нектарини	3 197	276	2 673	21 698	8 117
Кайсии и зарзали	3 461	141	3 064	20 701	6 756
Сливи и джанки	12 585	1 728	9 275	65 123	7 021
Череша	12 649	914	10 754	52 615	4 893
Вишни	1 694	184	1 183	4 414	3 731
Орехи	16 261	4 993	8 066	4 731	587
Бадеми	2 785	625	1 284	828	645
Лешници	3 384	1 050	1 561	692	443
Малини	1 951	54	1 632	5 563	3 409
Култивирани шипки	1 373	238	780	1 519	1 947
Други овощни видове	997	305	491	1 166	-
ОБЩО	65 497	10 857	45 086	226 118	-

* Общо площи – плододаващи, млади, невстъпили в плододаване и изоставени площи с възможност за възстановяване

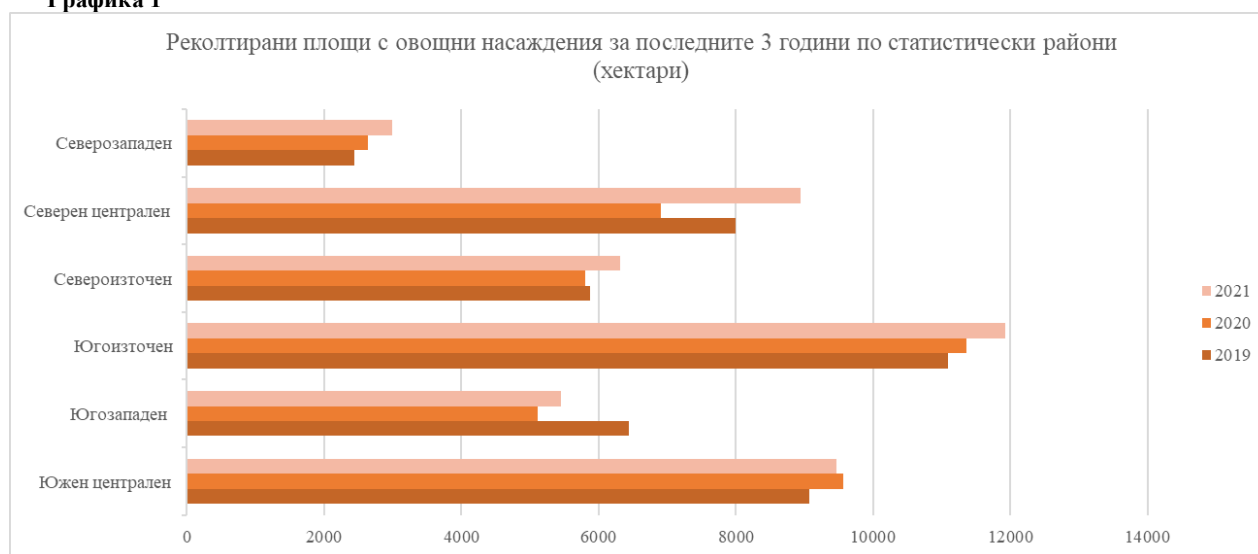
Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агροстатистика“, Производство на плодове – реколта’2021

Таблица 2. Реколтирани площи – реколта'2021, по статистически зони и статистически райони (хектари)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Култивираните шипки	Други овощни видове	ОБЩО
България	3 778	545	2 673	3 064	9 275	10 754	1 183	8 066	1 632	780	3 336	45 086
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 613</i>	<i>290</i>	<i>2 196</i>	<i>2 924</i>	<i>6 405</i>	<i>5 921</i>	<i>583</i>	<i>6 165</i>	<i>1 144</i>	<i>423</i>	<i>2 505</i>	<i>30 169</i>
Северозападен	329	21	42	79	1 494	152	106	424	93	41	210	2 991
Северен централен	324	107	317	2 457	2 020	801	248	1 930	319	28	395	8 946
Североизточен	409	79	114	226	1 324	580	169	2 174	551	68	612	6 306
Югоизточен	551	83	1 723	162	1 567	4 388	60	1 637	181	286	1 288	11 926
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>2 165</i>	<i>255</i>	<i>477</i>	<i>140</i>	<i>2 870</i>	<i>4 833</i>	<i>600</i>	<i>1 901</i>	<i>488</i>	<i>357</i>	<i>831</i>	<i>14 917</i>
Югозападен	785	93	253	22	809	2 503	230	159	221	150	227	5 452
Южен централен	1 380	162	224	118	2 061	2 330	370	1 742	267	207	604	9 465

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

Графика 1

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

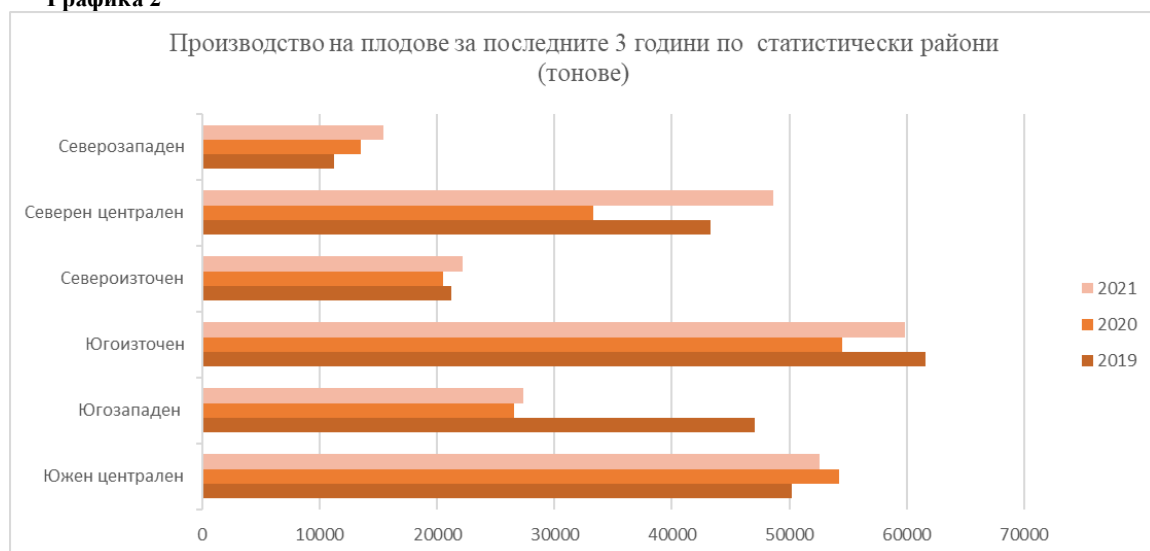
През 2021 година от произведените плодове най-голям е относителния дял на сливите и джанките, следвани от черешите и ябълките, с относителен дял съответно 29%, 23% и 19%. Два пъти се е увеличило производството на кайсии в сравнение с предходната година. Увеличение в производството се наблюдава при култивираните шипки с 37% и при ябълките с 16%. По-ниско производство се наблюдава при малините с 10% и при вишните с 8%.

Таблица 3. Производство на плодове – реколта'2021, по статистически зони и статистически райони (тонове)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череша	Вишни	Орехи	Малини	Култивираните шипки	Други овощни видове	ОБЩО
България	44 030	3 038	21 698	20 701	65 123	52 615	4 414	4 731	5 563	1 519	2 686	226 118
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>19 306</i>	<i>1 636</i>	<i>18 278</i>	<i>19 996</i>	<i>45 592</i>	<i>28 767</i>	<i>2 488</i>	<i>3 522</i>	<i>4 048</i>	<i>860</i>	<i>1 663</i>	<i>146 156</i>
Северозападен	4 434	75	284	399	8 433	569	479	220	299	с	с	15 446
Северен централен	3 501	612	2 993	17 538	16 439	3 956	1 163	898	1 334	с	с	48 610
Североизточен	4 307	486	792	1 249	8 553	2 676	526	1 361	1 827	75	359	22 211
Югоизточен	7 064	463	14 209	810	12 167	21 566	320	1 043	588	648	1 011	59 889
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>24 724</i>	<i>1 402</i>	<i>3 420</i>	<i>705</i>	<i>19 531</i>	<i>23 848</i>	<i>1 926</i>	<i>1 209</i>	<i>1 515</i>	<i>659</i>	<i>1 023</i>	<i>79 962</i>
Югозападен	6 918	482	1 921	135	4 137	11 735	611	149	596	293	365	27 342
Южен централен	17 806	920	1 499	570	15 394	12 113	1 315	1 060	919	366	658	52 620

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

Графика 2

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

Средните добиви при кайсиите, бадемите, култивираните шипки, ябълките и прасковите за реколта'2021 са по-високи в сравнение с реколта'2020, съответно с 31%, 26%, 23% и 9%. По-ниски средни добиви се наблюдават при лешниците, вишните и орехите, съответно с 30%, 15% и 12%. При крушите, сливите и джанките, черешите и малините средните добиви не се променят значително.

Таблица 4. Средни добиви – реколта'2021, по статистически зони и статистически райони (кг/ха)

Статистически зони Статистически райони	Ябълки	Круши	Праскови и нектарини	Кайсии и зарзали	Сливи и джанки	Череши	Вишни	Орехи	Малини	Култиви- рани шипки
България	11 654	5 574	8 117	6 756	7 021	4 893	3 731	587	3 409	1 947
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>11 969</i>	<i>5 641</i>	<i>8 323</i>	<i>6 839</i>	<i>7 118</i>	<i>4 858</i>	<i>4 268</i>	<i>571</i>	<i>3 538</i>	<i>2 033</i>
Северозападен	13 477	3 571	6 762	5 051	5 645	3 743	4 519	519	3 215	с
Северен централен	10 806	5 720	9 442	7 138	8 138	4 939	4 690	465	4 182	с
Североизточен	10 531	6 152	6 947	5 527	6 460	4 614	3 112	626	3 316	1 103
Югоизточен	12 820	5 578	8 247	5 000	7 765	4 915	5 333	637	3 249	2 266
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>11 420</i>	<i>5 498</i>	<i>7 170</i>	<i>5 036</i>	<i>6 805</i>	<i>4 934</i>	<i>3 210</i>	<i>636</i>	<i>3 105</i>	<i>1 846</i>
Югозападен	8 813	5 183	7 593	6 136	5 114	4 688	2 657	937	2 697	1 953
Южен централен	12 903	5 679	6 692	4 831	7 469	5 199	3 554	608	3 442	1 768

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

Таблица 5. Реализация на плодове – реколта'2021

Култура	За собствена консумация в стопанството	Продажби	За преработка	Други направле- ния
Ябълки	2.6%	60.1%	33.2%	4.1%
Праскови и нектарини	1.4%	45.8%	49.6%	3.2%
Кайсии и зарзали	2.2%	57.1%	20.9%	19.8%
Сливи и джанки	2.3%	48.2%	44.6%	4.9%
Череши	1.8%	48.9%	44.0%	5.3%
Вишни	5.6%	44.5%	48.0%	1.9%
Орехи	4.6%	56.0%	37.5%	1.9%
Малини	2.7%	22.8%	71.0%	3.5%

Източник: Министерство на земеделието, отдел „Агростатистика“, „Производство на плодове – реколта'2021“

Реализирани са 98% от произведените плодове. Най-голям е дялът на продукцията, предназначена за директни продажби и в търговската мрежа - 51%.

Общо върху 37% от засадените площи са внесени минерални торове, а върху 9% – органични. Минерални торове са внесени на 67% от площите с кайсии, на 63% от площите с череша, на 56% от площите с ябълки, на 39% от площите със сливи и 34% - на прасковите и нектарините. Срещу болести се третират около 45% от засадените площи с овощни, черупкови и ягодоплодни видове, а срещу неприятели – 42%.

Методологични бележки

Изследването за **производство на плодове – реколта'2021**, се провежда от отдел “Агростатистика” при Министерството на земеделието в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 543/2009 на Европейския парламент и на Съвета и Делегиран Регламент (ЕС) 2015/1557 на Комисията относно статистиката за растителните култури, като са отчетени националните особености и допълнителни нужди от информация. Анкетата е реализирана в периода от 01.11.2021 г. до 20.01.2022 г.

Цел на изследването: Да се установят реколтираните площи с овощни, черупкови и ягодоплодни насаждения, производството на плодове и средните добиви за реколта'2021.

Обект на изследване са земеделските стопанства, които отглеждат овощни, черупкови и ягодоплодни видове.

Метод на изследването: Наблюдението е извадково и е проведено чрез интервю със земеделските стопани. Извадката е случайна и стратифицирана и е изготвена на база данните от преброяването на земеделските стопанства през 2020 г. и са добавени нови стопанства, създадени след 2020 г. Приложен е праг, над който всички единици са наблюдавани изчерпателно.

Начин на провеждане: Анкетата е реализирана от експерти и служители в областните дирекции „Земеделие“.

Географски обхват – изследването покрива територията на цялата страна.

Референтен период – стопанската 2020/2021 година.

Въпросник – състои се от шест страници. Включва административна информация за идентификация на стопанството и въпроси за плододаващи и реколтирани площи с овощни видове, за производството на плодове от реколта'2021, за площи с млади, невстъпили в плододаване насаждения, реализация на произведените плодове, методи за напояване, обработка на почвата и торене. През референтния период към наблюдаваните култури са включени за изследване и култивирани шипки, които са предназначени за човешка консумация – мармалад и др.

Конфиденциалност – за да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от показателите се публикуват в обобщени позиции или са заменени със знак „С“ (конфиденциални данни). Това са случаите, когато: има по-малко от 3 стопанства в разглежданата категория или когато едно от стопанствата в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

Реколтирана площ – площта, от която е прибирана продукция. Тя може да е равна или по-малка от засадената площ след изключване на всички непроизводствени площи (напр. млади насаждения, невстъпили в плододаване).

Производство – обем на прибраната продукция, вкл. загубите след прибиране на реколтата и бракувана продукция в стопанството. Включват се количествата, използвани директно в стопанството и реализираните на пазара, изразени в тегловни единици на основния продукт.

Средни добиви – резултативна величина, изчислена въз основа на производството и реколтираните площи, т.е. прибраната продукция от единица реколтирана площ.

Достъпност на статистическата информация – резултатите от провежданите от отдел “Агростатистика” са публикувани на сайта на Министерството на земеделието на адрес:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-rastenievadvstvo/danni/>

Информацията се предоставя на Евростат и се публикува в статистическия годишник и статистическия справочник на НСИ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011.

Статистическите райони, които образуват ниво 2 (NUTS 2), са следните:

Северозападен – Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;

Северен централен – Велико Търново, Габрово, Русе, Разград, Силистра;

Североизточен – Варна, Добрич, Търговище, Шумен;

Югоизточен – Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;

Югозападен – Благоевград, Кюстендил, Перник, София (столица), София;

Южен централен – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 11.04.2022 г.

Редакция: Министерство на земеделието,

отдел “Агростатистика”

Адрес: гр. София, бул. „Христо Ботев” № 55

За повече информация: Министерство на земеделието,

отдел “Агростатистика”

Тел. 02/985 11 107;

E-mail: agrostat@mzh.government.bg

